

Groeien zonder extra liters

In Middenmeer (Noord-Holland) produceren Rijk en Linda Baltus met 122 melkkoeien ruim 1,1 mln. kg melk op 44,5 hectare voedergewassen. Het bedrijf is daarmee behoorlijk intensief met ruim 25.000 kg melk per hectare. Door de jarenlange focus op hoge gewasopbrengsten is het bedrijf toch vrijwel zelfvoorzienend in ruwvoer.

In tabel 1 wordt het bedrijf van Baltus vergeleken met een groep vergelijkbare bedrijven (spiegelgroep). De economische resultaten op het bedrijf zijn uitzonderlijk goed. In 2014 werd een inkomen uit het bedrijf gerealiseerd van 21,30 euro per 100 kg melk, maar liefst 17,59 euro per 100 kg meer dan bij de spiegelgroep. Op bedrijfsniveau praat je dan over een

verschil in inkomen in de orde van grootte van een ministersalaris. Het jaar 2014 is overigens geen uitzondering. Ook voor de voorgaande vier jaren geldt dat er bijzonder goede economische resultaten zijn behaald.

Het overall beter doen

De verklaring achter het grote verschil in inkomen uit bedrijf is dat

Baltus het overall beter doet. De totale opbrengsten uit bedrijf zijn 4,81 euro per 100 kg melk hoger en de totale kosten 9,11 euro per 100 kg melk lager. Bij de opbrengsten uit rundveehouderij wordt het positieve verschil vooral gerealiseerd door een hogere omzet en aanwas, terwijl bij de overige opbrengsten landverhuur aan een akkerbouwer (ruim 20 hectare

elk jaar) een mooie bijdrage aan het inkomen levert. De lagere variabele kosten zijn grotendeels te verklaren door lagere (ruw)voerkosten. Door de jarenlange focus op hoge gewasopbrengsten weet Baltus gemiddeld 19 ton droge stof van een hectare grasland te halen per jaar, waardoor hij ondanks de hoge intensiteit vrijwel geen ruwvoer hoeft aan te kopen. Bij de vaste kosten zijn het met name de lagere kosten voor quotum die het verschil maken. Doordat al jarenlang goede resultaten zijn behaald, kon er flink afgelost worden met lage rentelasten tot gevolg.

Groeien door continue verbetering

De laatste 5 jaar is de totale melkproductie op het bedrijf van Baltus nauwelijks gegroeid. Productie-middelen zoals de stal en de twee melkrobots worden vrijwel volledig benut en dat verklaart ook de lage vaste kosten per kg melk. In de spiegelgroep zullen mogelijk bedrijven zitten die nog in een groeifase zitten en daardoor met

onderbezetting te maken hebben, met als gevolg hogere vaste kosten per kg melk. Op korte termijn heeft Rijk geen plannen om de bedrijfsomvang te vergroten:

“Ik kan het werk nu makkelijk aan en heb een goed inkomen, dus waarom zou ik meer melk gaan produceren?”.

Wie denkt dat Rijk Baltus helemaal niet bezig is met groei, heeft het overigens goed mis. Op het bedrijf is continu aandacht voor het verbeteren van de resultaten om zo het inkomen verder te laten groeien. Cijfers zijn hierbij het sleutelwoord. Keuzes worden niet gemaakt op gevoel, maar op basis van wat de cijfers aangeven. Een belangrijk verbeterpunt voor de komende jaren is het vergroten van de benutbaarheid van het ruwvoer. In een artikel over het bedrijf van Baltus in V-Focus, zal begin 2016 uitgebreid worden ingegaan op dit onderwerp.

Gerben Doornewaard
LEI Wageningen UR

	Baltus	Spiegelgroep	Verskil
Bedrijfsopzet			
Totaal geproduceerde melk (kg)	1135803	1282168,2	-146365
Voedergewassen (ha)	44,5	55,5	-11,0
Intensiteit (kg melk/ha)	25501	23575	+1926
Economisch resultaat (€/100 kg melk)			
Totale opbrengsten	57,84	53,03	+4,81
Opbrengsten rundveehouderij (a)	46,92	44,81	+2,11
Overige opbrengsten (b)	10,92	8,22	+2,70
Totale kosten (excl. rente)	35,59	44,70	-9,11
Variabele kosten (c)	16,78	19,59	-2,81
Vaste kosten (d)	18,80	25,11	-6,31
Saldo (e = a - c)	30,14	25,22	+4,92
Productieresultaat (f = e + b - d)	22,25	8,33	+13,92
Betaalde rente (g)	0,95	4,61	-3,67
Inkomen uit bedrijf (= f - g)	21,30	3,72	+17,59

Tabel 1: Resultaten 2014 van Baltus in vergelijking met spiegelgroep.
Bron: Bedrijveninformatienet van het LEI